

**“RUECVET: РОССИЯ ВА ЎЗБЕКИСТОН МИЛЛИЙ КАСБ-ХУНАР
ТИЗИМИДА ЕСВЕТНИ ТАЖРИБА-СИНОВДАН
ЎТКАЗИШ”ЛОЙИХАСИ АҲАМИЯТИ**

А.Г. Эминов. Қўқон ДПИ ректори, пед.ф.н., доцент;

Д. Ш. Ходжаева, Қўқон ДПИ илмий ишлар проректори, фил.ф.н., доцент

Сўнгги йилларда Республикамизда мамлакатимиз иқтисодиёти ва кишилиқ жамияти ривожига қаратилган кенг қўламли ислохотлар амалга оширилмоқда. Хусусан, 2017 йил 7 февраль куни президентимиз Ш.М.Мирзиёев фармони асосида **2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича** қабул қилинган **“Ҳаракатлар Стратегияси”¹**да бошқа соҳалар қатори ижтимоий соҳани ривожлантиришнинг устувор йўналишлари ҳам белгилаб берилган. Мазкур соҳанинг ўзагини ташкил қилувчи таълим ва фан соҳасини ривожлантириш ҳамда ёшларга оид давлат сиёсатини такомиллаштиришга алоҳида эътибор берилган: Айниқса, ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълим муассасалари битирувчиларини ишга жойлаштириш ҳамда хусусий тадбиркорлик соҳасига жалб этиш; касб-хунар коллежлари ўқувчиларини бозор иқтисодиёти ва иш берувчиларнинг эҳтиёжларига жавоб берадиган мутахассисликлар бўйича тайёрлаш ҳамда ишга жойлаштириш борасидаги ишларни такомиллаштириш бизнинг олдимизда турган стратегик мақсадлардан бири эканлиги алоҳида қайд этилган.

Касбий таълини ислох қилишнинг умумевропа стратегиясининг асосий йўналишлари 2000 й. **Лиссабон стратегияси** орқали белгиланган. 2002 йилда бошланган Копенгаген жараёни эса касб-хунар таълимининг (КХТ) миллий тизимини модернизациялаш бўйича умумий ҳаракатланиш учун 33 европа давлатларидан бўлган ҳукумат органи вакилари ва

---

¹<http://strategy.gov.uz/uz/lists/documents>

ижтимоий ҳамкорларни бирлаштирди. КХТ соҳасидаги **Европа стратегияси**нинг равнақи учун, асосан, қуйидаги ўзига хос етакчи йўналишларни ишлаб чиқишга қаратилган: сифатни баҳолаш учун ягона кўрсаткичлар, ягона малакавий рамкалар; баҳолаш, тан олиш ва сертификатлашнинг ягона инструментлари, шунингдек, таълим ривожинининг европача йўналишининг ажралмас бўлаги сифатида шаффофлик ва мобиллик. 2008 йил 23 апрелда Европа парламенти ва Кенгаши томонидан **Малакаларнинг Европа рамкаси**(EQF) қабул қилинди. Ушбу рамка Европа Иттифоқи (ЕИ) давлатларида академик даража ва бошқа малакаларни қиёслаш, тасдиқлаш ва тан олиш инструменти саналади. **ECTS — Балл ўтказиш ва йиғишнинг европача тизими**) — эса таълим дастури ёки курсини ўзлаштириш мобайнида талабалар томонидан амалга оширилган таълимий фаолиятнинг умумевропа ҳисобга олиш тизими. Амалиётда ECTSдан талабаларнинг ЕИ ҳудуди ва бу тизимни қабул қилган бошқа Европа мамлакатларидаги бир ОТМдан бошқасига кўчирилганида фойдаланилади. Бир ўқув йили, одатда, 60 ECTS-балларига тенг келади, бу эса ўз навбатида 1500—1800 ўқув соатини ташкил этади. Бакалавр даражасини олиш учун 180дан 240 ECTS-балл, Магистр даражаси учун 300 (яъни етмаётган 60дан 120 ECTS-баллгача) балл йиғиш керак. 14 декабр 2004 йили Маастрихт (Нидерландия) шаҳрида бўлиб ўтган йиғилишда 32та Европа давлатларининг Таълим ва касбий тайёргарлик вазирлари ECTS *Касбий таълим ва кадрлар тайёрлаш учун Европа баллар тизимининг*(ECVET) бир қисми бўлишига келишиб олди. Айтиш мумкинки, ECVET – маълум бир малакага эга бўлиш мақсадида таълим олувчилар томонидан таълим натижаларини ўтказиш, тан олиш ва, айрим ҳолларда, йиғишга қаратилган техник инструмент саналади.

2016 йилнинг октябрь ойидан Қўқон давлат педагогика институтида амалга оширилиши бошланган **“RUECVET: Pilotong ECVET to the National VET System of Russia and Uzbekistan”** (574097-EPP-1-2016-1-

СҮ-ЕРРКА2-СВНЕ-ЈР)RUECVET лойиҳасининг ҳам асосий мақсади юқорида келтирилган йўналишларга мувофиқ ҳолда ўрта махсус, касб-хунар таълимида ўзаро ишончни мустаҳкамлаш ва мобилликни кучайтириш учун воситадир.

Лойиҳанинг глобал мақсади – КҲТ тизимидаги малакаларни миллий ва халқаро даражада ҳам горизонтал (тизим ичида), ҳам вертикал тарзда ўрта махсус, касб-хунар ва олий таълим орасида қиёслаш, мутаносиблик ҳамда компленетарлигини илгари сурувчи ва таъминловчи КҲТ учун Европа синов бирликлари тизимини (ECVET) тажриба-синовдан ўтказиш учун олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълими негизида таянч платформа яратиш саналади.

Россия, Ўзбекистон ва Европа ОТМлари иштирокида амалга ошириладиган мазкур лойиҳа доирасида қуйидаги ишлар амалга ошириш кўзда тутилган:

- ECVET тизимини синовдан ўтказиш ва жорий этиш учун зарурий бўлган воситалар ва жараёнлар жамланмасини ишлаб чиқиш;
- Ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш курслари воситасида Таълим марказлари орқали КҲТ тизимида ECVET тизимини жорий этишнинг афзалликлари ва ўзига хосликлари ҳақида маълумот бериш;
- ECVET йўналишига оид миллий ва давлатлараро тармоқни ривожлантириш;
- Лойиҳа доирасида ташкил этилган Миллий таълим марказларида ресурслар жамланмаси ва ўқув материаларини яратиш;
- ECVET жорий этишга оид йўл харитасини ишлаб чиқиш.

Хулоса сифатида шуни айтиш мумкинки, лойиҳа давомида амалга ошириладиган ишлар КҲТда узлуксизликни таъминлашда таълим ва тайёргарлик тизимларини янада бир-бирига сингиб кетишига замин яратади, олий таълим сари кўприк вазифасини ўтайди ёки ўрта махсус

таълим битирувчиларининг ўз малакасини ошириб боришга табиий имконият яратади. Шунингдек, ўзининг билимларини янгилаш ёки малакаларини яхшилаш мақсадида бўлган катта ёшли ишчилар ва ноанъанавий талабаларни ўқитишда давом этиш ҳам кутилган натижаларни беради. Ижтимоий интеграция ва тенг ҳуқуқлилик эса кам таъминланган оила фарзандларига ижтимоий лифт бўйича юқорироқ кўтарилиш имконини беради.

АДАБИЁТЛАР

1. Европейская комиссия, Added value of national qualifications frameworks in implementing the EQF [Добавленная стоимость национальных рамок квалификаций при внедрении ЕРК], серия ЕРК, 2, Бюро официальных публикаций Европейского Союза, Люксембург, 2010 г.
2. Европейская комиссия, The global approach to migration and mobility [Глобальный подход к миграции и мобильности], COM(2011) 743, Брюссель, ноябрь 2011 г. ЕФО (Европейский фонд образования)

ЕДИНИЦЫ РЕЗУЛЬТАТОВ ОБУЧЕНИЯ ECVET

М. А. Дремина, В. А. Копнов,

Российский государственный профессионально-педагогический
университет

Т. А. Голубева, Тверской государственный университет

Статья посвящена анализу и описанию подходов к использованию единиц результатов обучения при проектировании образовательных программ на основе европейской системы зачетных единиц ECVET. Акцент сделан на соответствии единиц результатов обучения и квалификаций, для которых они разрабатываются, и на том, какая выгода может быть получена от использования этого концепта для проектирования программ